UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente					
Datos Identificativos				2020/21	
Asignatura (*)	Taller de Habilidades Informacionais e Dixitais: Avaliación, Análise e Calidade da Información		Código	710G04047	
Titulación					
Descriptores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuadrimestre	Segundo	Obrigatoria	3	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Híbrida				
Prerrequisitos					
Departamento	Humanidades				
Coordinación	Alfaya Lamas, Elena	Correo electrónico	elena.alfaya@udc.es		
Profesorado	Alfaya Lamas, Elena Ruiz Astiz, Javier	Correo electrónico	elena.alfaya@udc.es j.ruiz.astiz@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Neste Taller preténdese coñecer e desenvolver habilidades e competencias informacionais e dixitais. Profundizaremos na alfabetización informacional e adquiriremos a habilidade de acceder e evaluar de maneira efectiva a información para dar resposta ás necesidades de información concretas. Os alumnos/as deben ser capaces de recoñecer cando necesitan información e ter a capacidade de localizala, evaluala e usala de maneira efectiva.				

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Trataranse os mesmos temas. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se modifican: - Proba mixta presencial: Substitúese por unha avaliación síncrona on line, utilizándose para tal fin Moodle e coordinación a través de vídeo-conferencia a través de Microsoft Teams. Os alumnos e alumnas que non podan realizar a proba a través dos medios previstos, deben comunicar ao docente da materia tal circunstancia ofrecendo unha motivación con suficiente antelación. Para causas debidamente xustificadas, poderá, eventualmente, organizarse un sistema de avaliación alternativo. - Sesión maxistral (presenciais): substituída por docencia non presencial síncrona e asíncrona, reforzo das comunicacións a través do foro de novas de moodle, reatroalimentación das actividades en moodle e dispoñibilidade on line para consultas e seguimento do alumnado. - Traballos tutelados: A exposición oral prevista pasará a realizarse a través dunha video-conferencia en Teams. - Prácticas TIC: Incorpórase a posibilidade de realizar dentro desta metodoloxía test en moodle ou Google Forms para controlar o seguimento do temario. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: - Ferramentas: Correo electrónico, Microsof Teams. Moodle (retroalimentación formativa das actividades). - Temporalización: Aténdese ao alumnado diariamente, de luns a venres. Rógase que, en primeira instancia, a comunicación establézase a través do correo electrónico ou do chat de Teams. Será posibel concertar citas para videoconferencias a través de Teams. 4. Modificacións na avaliación; - Prácticas TIC e traballos tutelados: non hai cambios nos criterios de valoración. - Proba mixta (on line): Peso na cualificación 40%. Pasará a realizarse a través de medios telemáticos. En canto aos criterios de valoración non hai cambios. *Observacións de avaliación: As mesmas que no caso de non ser necesaria a aplicación deste plan de continxencia. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: O material preciso para preparar a materia (apuntes, gravacións das clases e/ou referencias web aos textos que son imprescindíbeis) se colgarán na plataforma moodle ou darase acceso a eles a través de enlaces de Internet. Polo demais, non hai cambios en relación coas fontes empregadas.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer e utilizar os principais servizos e fontes de información.	A1 A3 A9		C7
Coñecer e comprender as oportunidades e riscos potenciais que ofrecen as tecnoloxías da información e a comunicación.	A4 A6	B2 B3	
Ser capaz de buscar, recuperar e tratar información, seleccionando a máis relevante.	A4 A6 A12		C7
Determinar a validez e fiabilidade da información dispoñible.	A13	B7 B8 B9 B10	
Utilizar a información de maneira crítica e sistemática, avaliando a súa pertinencia.	A1 A3 A6 A13	B4 B6 B11	C1 C2 C3
Ser capaz de promover a comunicación e o intercambio de información.	A12 A13 A14		
Utilizar de maneira segura, legal e ética a información.	A15 A16		C1 C2 C3

Contidos	
Temas	Subtemas
Introducción	0.1 Internet 0.2 Procuras na web 0.3 Qué son as habilidades informacionales e dixitais?
Tema 1. Acceso e recuperación da información	1.1 Universidade e sociedade do coñecemento 1.2 Por qué formar en habilidades informacionales e dixitais? 1.3 Selección 1.4 Recuperación 1.5 Avaliación 1.6 Estratexias de procura
Tema 2. Fontes e recursos de referencia	2.1 Estratexias 2.2 Instrumentos 2.3 Avaliación nas unidades da información: bibliotecas e arquivos 2.1 Obras de referencia 2.2 Fontes para localizar obras de referencia e bases de datos 2.3 Fontes de información en publicacións periódicas 2.4 BBDD de Documentación; catálogos; normas; noticiarios; organismos; directorios e tesauros 2.5 A documentación de oficina 2.6 A documentación europea
Tema 3. Comunicación e intercambio de información	3.1 Multialfabetización na rede 3.2 Uso e xestión das redes sociais 3.3 Ciencia aberta: acceso universal á cultura

Tema 4. Identidade dixital	4.1 Qué é a identidade dixital? 4.2 Visibilidade, reputación e privacidade 4.3 Xestión da identidade no ámbito da información
Tema 5. Uso seguro, legal e ético da información	5.1 Plaxios na contorna dixital 5.2 Dereitos de autor, propiedade intelectual e industrial 5.3 Comportamento ético ante o uso da información

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Prácticas a través de TIC	A4 A6 A9 A12	5	16	21
Traballos tutelados	A13 A14 A15 A16 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B11	5	15	20
Proba mixta	A1 A3 A4 A6 A12 A13 A14 A15 A16 C1 C2	2	15	17
Sesión maxistral	A1 A3 A4 A6 C3 C7	10	5	15
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas a través de TIC	Realízaranse prácticas en clase mediante o uso de computadores e Internet para o manexo de fontes de información, procura documental, etc.
Traballos tutelados	Traballo en grupo de aprendizaxe independente dos alumnos orientado á aplicación dos conceptos e as técnicas da materia, contando sempre coa atención personalizada e o seguimento dos profesores. Elaborarase seguindo as pautas formais e de contido indicadas.
Proba mixta	Proba que pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación sobre os contidos teóricos e prácticos da materia para a avaliación dos coñecementos adquiridos.
Sesión maxistral	Exposición oral por parte dos profesores, complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos alumnos, coa finalidade de transmitir os coñecementos fundamentais da materia e facilitar a aprendizaxe. Fundamentarase na exposición de contidos teóricos, a visualización de exemplos e a resolución de dúbidas por parte da profesora.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Prácticas a través de TIC Traballos tutelados Proba mixta Sesión maxistral	Atención personalizada a través de titorías individualizadas ou en grupo, nas que se tratarán todos os asuntos plantexados. Fixarasw un horario de titorías que, seguindo as directrices da UDC para este curso académico, serán online. Nas titorías atenderanse principalmente asuntos relativos ás metodoloxías empregadas nesta materia. Realizaranse titorías individualizadas nas que se abordarán dudas, interpretacións e outras cuestións vinculadas cos contidos da materia e os traballos. Este tipo de atención terá especial peso nos traballos tutelados, para os cales os docentes irán marcando as pautas a seguir en cada caso, podendo propor as variacións ou modificacións necesarias. Con carácter xeral, e en todas as metodoloxías aplicadas, e si a situación o permite, utilizaranse tamén as titorías presenciais, o correo electrónico e Moodle, a plataforma informática da UDC. NOTA: De maneira específica, as medidas de dedicación para o ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia? son as que seguen: -Os/as alumnos/as deben poñerse de acordo cos profesores para fixar varias titorías co fin de seguir a materia con efectividade. -Deben asistir a clase o mínimo de horas fixadas no regulamento. -Deben realizar tanto o examen como as prácticas, as lecturas de clase e o traballo. -As datas de entregas oficiais fixadas para os/as alumnos/as que asisten a clase non aplican para estos/as alumnos/as quenes entregarán todo o que haia que entregar como moi tarde 15 días antes do exame oficial. Aqueles alumnos/as que dispoñen de algún tipo de dispensa oficial para asistir a clase deben comunicarllo aos profesores e asistir a titorías previamente acordadas para que podan facer un bo seguemento da materia. É imprescindible que estos/as alumnos/as asistan ao mínimo de clases oficialmente fixado y que realicen as tarefas de clase.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	**Cualificación**
Prácticas a través de TIC	A4 A6 A9 A12	Realizaranse actividades que utilizarán as TICs, sendo imprescindíbel a asistencia a clase.	30
Traballos tutelados	A13 A14 A15 A16 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B11	Valorarase a adecuación do traballo presentado ao tema proposto, o contido, con especial interese nas achegas dos alumnos respecto ás fontes e á bibliografía utilizada, a coherencia da súa estrutura, a redacción e a presentación. Valoración, polo tanto, de contidos, achegas innovadoras, sentido crítico e argumentación. Entregarase na data indicada polos profesores. Non se avaliarán os traballos presentados fóra de prazo, con faltas de ortografía ou aqueles que incumpran as indicacións prescritas para a súa elaboración.	30
Proba mixta	A1 A3 A4 A6 A12 A13 A14 A15 A16 C1 C2	Avaliaranse os contidos das respostas, a adecuación das mesmas ás preguntas realizadas, a capacidade de argumentación, o emprego da terminoloxía, a expresión escrita, a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), a creatividade e o espírito crítico. Non se corrixirán aquelas respostas que conteñan faltas de ortografía ou non contesten ó tema exposto.	40

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	Abadal Falgueras, Ernest; Anglada Ferrer, Lluis, ?Ciencia abierta: cómo han evolucionado la denominación y el concepto?, Anales de documentación: Revista de biblioteconomía y documentación, 23-1 (2020).Alonso Arévalo, Julio; Lopes, Carlos, ?El conocimiento es de todos y para todos: ¿Qué es y qué implica la Ciencia Abierta??, Desiderata, 12 (2019), pp. 72-82.Anglada i de Ferrer, Lluis M.; Abadal, Ernest, ?¿Qué es la ciencia abierta??, Anuario ThinkEPI, 12-1 (2018), pp. 292-298.Benito Amat, Carlos. Recuperación en Internet: cuatro modelos complementarios y una agenda para su integración. En: Boletín de la RedIRIS nº 48, 1999, pp.36-51.Caldera Serrano, Jorge, ?Repositorios públicos frente a la mercantilización de la Ciencia: apostando por la ciencia abierta y la evaluación cualitativa?, MÉI: Métodos de Información, 9-17 (2018), pp. 74-101.Dávila Muro, Jorge, ?La nueva identidad digital europea?, Revista SIC: ciberseguridad, seguridad de la información y privacidad, 26-126 (2017), pp. 132-136.Domingo, Víctor, ?¿Por qué es importante salvaguardar nuestra identidad digital??, Escritura pública, 104 (2017), p. 27.Eito Brun, Ricardo. "Una nueva forma de recuperar información: los robots personales". En: Information World en Español, nº 46, julio-agosto 1996, pp. 15-19Fernández Burgueño, Pablo, ?Aspectos jurídicos de la identidad digital y la reputación online?, adComunica: revista científica de estrategias, tendencias e innovación en comunicación, 3 (2012), pp. 125-142.Hernández Pérez, Antonio. "La búsqueda y recuperación de información en Internet." En: La sociedad de la información: política, tecnología e industria de los contenidos. Madrid : Centro de Estudios Ramón Areces, 1999. (lo mismo está en http://rayuela.uc3m.es/~tony/tecnol/titema18.htm)Hernández-Pérez, Tony, ?Repositorios institucionales y redes sociales académicas: el acceso abierto a las publicaciones científicas como objetivo y como negocio?, PH: Boletín del Instituto Andaluz del Patrimonio Histórico, 28-100 (2020), pp. 117-119.León Cobos, Juan Jesús; López Navarro, Roberto, ?La gestión de la identidad digital y de los accesos: retos de presente y de futuro?, Revista SIC: ciberseguridad, seguridad de la información y privacidad, 110 (2014), pp. 60-65.Maldonado Martínez, Angeles ; Fernández Sánchez, Elena. "Evaluación de los principales ?buscadores? desde un punto de vista documental: recogida, análisis y recuperación de recursos de información". En: VI Jornadas Españolas de Documentación. Valencia : FESABID, 1998, pp. 529-551Ruiz Bejarano, Aurora María, ?Fuentes digitales y fuentes impresas. Prácticas letradas y plagio en el marco universitario?, Revista chilena de literatura, 94 (2016), pp. 215-230.Schiavi, Pablo, ?Reputación on line ¿la identidad digital es tan importante como la real??, Informática y Derecho: Revista Iberoamericana de Derecho Informático, 6 (2019), pp. 153-164.Shefner-Rogers, Corinne L., ?Identidad digital, vidas privadas?, Tabula: revista de archivos de Castilla y León, 17 (2014), pp. 31-44.Ubieto Artur, Antonio Paulo. "Redes de comunicaciones: la red Internet". En: Manual de información y documentación. Madrid : Ediciones Pirámide, 1996, pp.447-476Vendito, Gus. "Search Engine Showdown." En: Internet World. nº5, mayo 1996, pp. 79-86Zacca González, Grisel, ?Los repositorios en función de la ciencia abierta?, Revista Cubana de Información en Ciencias de la Salud, 30-4 (2019), pp. 1-3.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías